

BATTHYÁNY GYULA (1887-1959)

Vízfordók, 1933 körül | Water-bearers, around 1933

Olaj, vászon | Oil on canvas, 81 x 106 cm
Jelezve balra lent | Signed bottom left: Batthyány

Kezdő ár | Starting price: 12 000 000 Ft / 34 286 EUR
Becsérték: 15 000 000 – 20 000 000 Ft
Estimate: 42 857 – 57 143 EUR

REPRODUKÁLVA | REPRODUCED:

Molnos Péter: Gróf Batthyány Gyula az elveszett Magyarország festője. Népszabadság Könyvkiadó, Budapest, 2007, kat.: 59

Batthyány

1. Görögország, Korfu, 1900
Fotó: Fortepan / Zichy

2. Batthyány Gyula: Dalmát tengerparti táj, 1933 körül magántulajdon

3. Batthyány Gyula: Arcok és álarcok, 1934 magántulajdon

„Az arisztokratának mindig s mindenben a szépséget kell szolgálnia” – nyilatkozta egy 1943-ban készült interjúban Batthyány, akinek egész életprogramját átítatta az a könnyedség, szépség és elegancia, mely művészetében gazdag, csapongó fantáziával és ösztönös dekoratív érzékkel párosulva manifesztálódik. Víziószerű, szimbolista ihletettséggű festészetének sajátos, a szecesszió síkszerű dekorativitását és a manierizmus antiklasszicista és antinaturalista ábrázolásmódját ötvöző stílusa összetéveszt-

hetetlenül egyéni ízü, melyet T. Ridovics Anna ekképpen jellemez: „Szimbolizmus-szecesszió-art deco vonalán ívelő művészete bizonyos módosulásokkal mindvégig megőrizte magányos, jellegzetesen batthyánys jegyeit: az érzékeny, intellektuális attitűdöt, az erősen kontúros rajz vonalvezetését, a nyújtott, karcsú, gyakran expresszív torzított figuratípusokat, a síkornamentikává oldott dekoratív térfelfogást”

Az arisztokrata életmód kiemelt fontosságú részét képező, tudás- és élményszerzésre

egyaránt kiváló utazások Batthyány életében is meghatározó szerepet töltek be. „A hajó még mozdulatlan áll. Tele vagyok úti készséggel, türelmetlenséggel. [...] Szédítő gyorsasággal váltakoznak a habok színei – sötétzöld, kék, indigó, rozsdaveres, rózsaszín, arany –, és hirtelen mint káprázatos tűzmadár, a vizekből felmerül a nap. Pár pillanat alatt áttüzesít mindent, a szigetek áttetsző szivárványból izzó arannyá válnak, a tenger olvasztott rézzé” – írja úti jegyzeteiben a művész. Orientális témák iránti vonzódása többször is

egzotikus utazásokra, a letűnt korok helyszíneinek felkeresésére sarkallta, s sokszínű motívumokkal, látomászerű emlékképekkel gazdagodva látott neki hazatérte után a munkának. Az 1933-as Ernst Múzeumbeli tárlatán bemutatott, a nyolchetes földközi-tengeri utazását felelevenítő 40 műve között minden bizonnyal a most árverésre kerülő festmény is szerepelt. A Vízfordók c. alkotást Batthyány mediterrán utazásélménye ihlette – a fényárban úszó tengeröblöt körülölelő kopár magaslatokon pár fős

csoportosulásokban a helybeli nők a fejükön, míg a férfiak a szamaraikra aggatott tározókban vizet cipelnek. „Az én asszonyalakjaim nyugtalanító egyének, akiknek sohasem a csinoságát, hanem egyéni bizarrságát hangsúlyozom.” – A kép előterének jobb oldalát egy monumentális, a festő női ideálját megtestesítő magas, vékony repoussoir figura uralja, és a termélység érzetét megteremtve a tekintetet a mögötte rézsútosan ágaskodó kecses agavé virágára, s ezáltal a benyúló tengeröblökre tereli. A tobzódó, tekervés-

nyes vonalornamentika örvénylése életre kelti a sziklás, dombos tájat, és gyűrött drapériaként borítja a szikkadt talajt. A kontúrszerű vonalvezetést a szivárványszerű színek strukturálják és ruházzák fel többletjelentéssel. Batthyány festményén egyedülálló módon jelenik meg a tájképbe ágyazott életkép, a megfáradt vízfordók mint közös szűz s a táj ábrázolás fennkölt, dekoratív köntösébe bújtatva.

TÓTH NÓRA